

ברוכים הבאים, ידידי היקרים. ברכות לכולכם. מבורכת תהיה שעה זו.

בשנת העבודה האחרונה, כל ידידיי שעבדו באמת ובתמים בנתיב זה התגברו על ההתנגדות המוטבעת להתעמת עם עצמם וכתוצאה מכך להשתנות. התקדמתם במידה ניכרת. אעזי ואומר שרובכם תרגישו הרחבה של המודעות, עליית התודעה במובנים רבים. לעתים קרובות, היכן שהחיים נדמו קודם לכן כחסרי תקווה בגלל שפתרונות חיצוניים נדמו כבלתי מושגים ולעולם מצויים מעבר לשליטתכם, אתם מתחילים כעת להבחין בקרן אור ארעית שמציעה הבנה מעמיקה יותר של ההפרעות הפנימיות שלכם. כעת אתם מבינים מדוע אומללות מסוימת או חוסר הגשמה הן תוצאה של טעות ובלבול פנימיים. דבר זה כשלעצמו מוכרח להביא תקווה וביטחון. הוא מפחית את ההרגשה שהנכם קורבנות תמימים של נסיבות שמעבר לשליטתכם. באמצעות הבנה טובה יותר של סיבה ותוצאה בחייתכם אתם, וצפייה בכך הלכה למעשה, נוצקת בכם בהדרגה תחושת ביטחון, תחושה שאחרי הכול העולם איננו מקום רע כל כך לחיות בו. מחשבות כאלה עשויות שלא להיות מודעות, אך הן משפיעות על הנפש כשמושגת תובנה מספקת.

חלק מכם עשויים למצוא את עצמכם באחד מאותם שלבים שלפני הכרה חשובה, כשהכול נדמה כמבולבל פי שתיים. בזמנים כאלה המאבק שלכם הוא לעתים קרובות כואב מאד, עד שאתם עומדים באמת פנים אל פנים בתוך עצמכם מול משהו שממנו העדפתם להימנע. אז, כפי שכולכם גיליתם, ההרגשה של שחרור וכוח, של תקווה ואור, היא חוויה כה עמוקה עד שהשפעתה לעולם לא תוכל לעזוב אתכם. אך בעודכם עסוקים במאבק זה, ראייתכם הכוללת את נתיבתכם עשויה להיות מעורפלת. קשה להעריך, בזמנים כאלה, את מה שהשגתם, את מה שנוותר לעשות, היכן אתם עומדים ובאיזו מידה הבנתם באופן מלא את ההפרעות והסטיות הפנימיות שלכם. אף על פי כן, עד עתה חדרתם באופן מספיק לעמקי עצמכם כדי להיות מודעים במידה מסוימת להתקדמות שלכם ולמה שנוותר עדיין להשיג. לידיעה הספציפית באיזה מובן אתם עדיין מרגישים כבולים וחסומים, הגנתיים וחרדים, יש חשיבות עליונה. בתקופות מסוימות, תוכלו להעריך נכונה את התקדמותכם, כמו גם את מה שנוותר לעשות, על ידי כך שתשאלו את עצמכם כיצד אתם מבינים כעת את בעיותיכם; באיזה מובן אתם עדיין מרגישים התנגדות לשינוי למרות ההבנה שהושגה; באיזה מובן אתם עדיין בחשיכה ולכן זקוקים לתובנה נוספת; ובאיזה מובן פתרתם באמת בעיות מסוימות. רשימת מלאי זמנית שכזו, אם יותר לי לכנותה כך, עשויה לסייע מאד.

במפגש אחרון זה של השנה, הייתי רוצה לחזור ולציין מספר היבטים ומטרות של נתיב זה של הגשמה עצמית. כשאתם חיים את היום-יום ללא הבנה של היחסים ביניכם לבין חייכם, אתם מוכרחים לחוות ייאוש. בין אם אתם יודעים זאת ובין אם לאו, אתם עוברים את החיים בחיפוש אחר תשובה. לעתים קרובות מדי אתם מחפשים את התשובה מחוץ לעצמכם; ושם, כידוע לכם, היא לעולם לא יכולה להימצא. חיפוש בחוץ עשוי לקבל צורות שונות. אתם עשויים, באמצעות התעקשות מודעת או לא מודעת, לצפות שאחרים יתכופפו בפני רצונכם כדי שתוכלו להיות מאושרים. כשזה נכשל אתם הופכים לכועסים, נוטרי טינה ולעתים קרובות מלאי רחמים-עצמיים. אולם, רגשות אלו עשויים שלא להיות מודעים. צורה אחרת של חיפוש חיצוני עשויה להיות חיפוש אחרי תיאוריות ותשובות בפילוסופיה, דת, מדע. אתם עשויים, אמנם, למצוא הרבה תשובות תקפות ובעלות ערך במקורות אלו. אולם, הן לא תעזורנה באמת, אלא אם כן תשתמשו בתשובות כאלה כאור מנחה כדי להתחיל בחיפוש פנימי, עמוק בתוך עצמכם. כל עוד ידע נותר רק מידע מיד-שנייה, הוא לא ישרת אתכם כלל. הוא לא יצליח להעניק מהות ומשמעות לחייתכם.

הרשו לי לחזור ולציין את מה שאמרתם פעמים כה רבות ומה שחלק מידידי התחילו לחוות – גם אם לעתים כה רחוקות בשלבים המוקדמים של עבודה זו – שכולכם מכילים בתוך עצמכם את כל הידע, כל החוכמה וכל הכוחות שלהם תוכלו להזדקק על מנת לחיות חיים מספקים. אמרתי זאת פעמים כה רבות עד שאתם עשויים להיות משועממים לשמוע את אותן המילים שוב ושוב. אבל, לרוע המזל, מעטים מדי מבינים מכירים באמת במשמעותן. הן נותרות תיאוריה שאין לה כל השפעה ממשית עליכם, למרות שאתם למעשה נעים בכיוון הנכון בנתיב זה שמוביל אתכם אל העולם הפנימי של הווייתכם. דבר אחד הוא לעשות את עבודת החיפוש העצמי מתוך רצון מעורפל להפוך לאדם שמח ומוגשם יותר; זהו דבר אחר כשהמטרה ברורה ואתם מודעים לעובדה רבת העוצמה שעמוק בתוך נשמתכם מצוי שפע של חוכמה, ידע, עוצמה, אהבה – הפיתרון לכל מה שמתמיה ומבלבל אתכם. לדעת זאת ולנוע באופן מודע לכיוון הנכון

יעזרו לכם לאסוף את הכוח להתגבר על ההתנגדות שעומדת תמיד בדרככם להתעמת עם עצמכם בגילוי לב מוחלט, כואב כפי שזה עשוי לעיתים להיראות.

המטרה של מציאת הקונפליקטים והעיוותים החבויים שלכם, הבנתם ופיתרתם היא להביא אתכם לבסוף למגע עם הגרעין הפנימי ביותר – עם האוצר של אהבה, חוכמה ועוצמה אלוהיים ששוכנים וטבועים בכולכם. אם מטרה זו מוגדרת בבירור, לא יהיה יותר כל קונפליקט בין מטרות רוחניות וגשמיות.

קיימות שתי גישות בסיסיות אצל אנשים. סוג אישיות אחד מחפש את אלוהים ומחפש התפתחות רוחנית, רוצה להפוך לאדם טוב יותר. אומללות ובלבול מובילים סוג זה של אנשים לחיפוש רוחני. הכיוון הנכון עשוי לעיתים קרובות ללכת לאיבוד כשאוספים ידע חיצוני של תיאוריות ודוקטרינות רוחניות, בלי לעשות את הצעד ההחלטי בתוך הנשמה של האדם עצמו. אך אם הדעת מטמיעה ידע כזה כשלב מקדים לקראת התעלות מעליה, אם האדם מכיר בכך שיש להבין ולפתור את המכשולים הפנימיים על מנת שאפשר יהיה להגיע למרכז הרוחני, אז חיים באלוהים לא יהיו סותרים יותר לחיים של הגשמה אישית. התפיסה המוטעית לפיה הגשמה אישית היא אנוכית ומנוגדת לחיים רוחניים שוררת לעיתים קרובות בקרב אנשים המצויים בחיפוש רוחני אך לא עושים את הצעד הסופי של עימות עם הקונפליקטים החבויים והבלבול הפנימי שלהם. אם הם מכירים בהם, זה רק בתיאוריה, והם מקווים שפגמים אלו יפתרו באמצעות התערבות נוחה של אל חיצוני וחסד רוחני.

ההשקפה השנייה היא שיש לחיות את החיים באופן שמח ומספק ככל האפשר. אינני מתכוון לגישה חסרת הרחמים של אנשים מסוימים שאינם מפותחים רוחנית, שפשוט לא אכפת להם מאחרים. אני מתייחס לאלה שיש להם סטנדרטים של הגינות, שאינם מעוניינים לפגוע באחרים, אך אינם מתעניינים בחיפוש רוחני. באמצעות האינטליגנציה שלהם, הם הכירו בכך שהבעיות מוכרחות להיות טמונות בתוך עצמם והם נוקטים בצעדים – אולי דרך האמצעים של פסיכולוגיה ארצית – כדי למצוא ולתקן עיוותים. אם החיפוש עמוק מספיק ומביא לתהליך של צמיחה פנימית, אם הוא אינו מופסק בחצי הדרך אלא מתמשך, האדם יגיע למרכז הפנימי, גם אם מעולם לא שמע על קיומו. כשמגלים אותו, מגלים את מציאות אלוהים. לא יכול להיות אחרת. חוויה פנימית זו תראה שהדבר שנלמד על ידי הדת הקונבנציונאלית מכיל מידה רבה של אמת; ועם זאת הדבר יהיה כה שונה. הוא יראה שמציאת אלוהים בפנים אין משמעה ויתור על אושר אישי – תפיסה מוטעית שמחזיקים בה אפילו אנשים לא דתיים. הפיצולים והחלוקות, הסתירות והתפיסה של א/או הם תוצר של הפרדה, טעות ובלבול. באמת, הכול אחד, אך עליכם להפוך זאת ליותר מתיאוריה בלבד. חוו זאת באמצעות חשיפת מרכז ההוויה שלכם עצמכם, היכן שאתם מכירים באמת בעצמכם ומגלים שדברים שאינם מתיישבים הופכים לאחד.

זמן רב היינו עסוקים, ונמשיך לעסוק, במציאת אותם הדברים בכך שחוסמים את הקשר עם המרכז הפנימי ביותר של הווייתכם. לא ניתן להגיע אליו בדרך אחרת. אין כל דרך עוקפת. ואל לכם לדמות, ידידי, שההגעה הסופית לאוצר זה היא התרחשות פתאומית ודרמטית. כמו תמיד, זהו תהליך הדרגתי. לעתים קרובות אתם עשויים שלא להיות מודעים אפילו לכך, שבמובנים מסוימים כבר הגעתם אליו, בעוד שבמובנים אחרים אתם עדיין מנועים מכך בגלל מחסומים שעדיין קיימים. הקשר עשוי להיווצר ולהתפוגג, הוא עשוי שלא להיות יציב עד שתהיו חופשיים ומודעים מספיק כדי לתפקד בעיקר מתוך המרכז הפנימי. אל תבינו מכך שאתם מושלמים, שהתגברתם על כל הבעיות והאינסטינקטים הנמוכים שלכם, אלא שהבנה עמוקה ומודעות מלאה אליהם יראו שהגרעין הפנימי של העצמי הרוחני שלכם אינו מוסתר יותר ומחוץ להישג יד.

ככל שהנכם אומללים ואבודים, כך אתם מרגישים ריקים ורעבים – אולי רעבים לחיבה ולהבנה – ואתם פחות במגע עם העצמי האמיתי, הפנימי בעל הכוח להזין אתכם באופן מתמיד, לקיים ולהדריך אתכם כך שתוכלו באמת להגשים את חייכם. כשתצרו קשר עם העצמי הפנימי שלכם, תבינו את הסיבה האמיתית לבדידות שלכם והריקנות שלה תתמלא.

לכל חיים יש דבר אחר שעליהם להגשים – וכול החיים מגשימים את אותו הדבר. שוב, דבר זה עשוי להיראות כסתירה, אבל הוא אינו כזה, ידידי. זכרו שהמטרה של נתיב זה היא למצוא את המרכז של הווייתכם שהוא מציאות, הוא אלוהים, ודרכו אתם יכולים למצוא הגשמה – לא בבידוד אלא באיחוד. אם אתם מסתכלים החוצה על מנת להקל על בידודכם, תהפכו בהכרח למבודדים יותר. אם תתבוננו פנימה על מנת להקל עליו, אתם עשויים להיראות כמבודדים את עצמכם מאחרים באמצעות תהליך זה של עיסוק בעצמכם לכאורה, אבל למעשה תפחיתו את הבידוד וההפרדה שגורמים לכל כך הרבה סבל ובדידות. בגלל

שהעצמי הרוחני הפנימי שלכם זהה לעצמי הרוחני של כל האחרים, הנפרדות מתפוגגת מרגע שאינכם מופרדים יותר מהמרכז הרוחני שלכם. ה"אני" האמיתי שלכם הוא העצמי האמיתי של האחר. אין כל מחסום ביניהם. המחסום נמצא רק בשכבות המכסות.

נאמר כבר על ידי אנשים שפוסעים בנתיב זה, שהיבטים מסוימים של העבודה של עימות-עצמי דומים לפסיכולוגיה הרגילה. דבר זה עשוי להיות נכון במידה מסוימת. אולם, אחד ההבדלים הראשיים הוא המטרה הסופית המוגדרת היטב. בפסיכולוגיה הרגילה, המטרה היא פתירת קונפליקטים פנימיים על מנת לתפקד טוב יותר. כפי שאמרתי קודם, דבר זה מביא את האדם בהכרח למגע עם המרכז הרוחני שלו. אבל זו אינה המטרה של הפסיכולוגיה. המטרה שלנו היא בדיוק זה – דבר שמוכרח לפתור את כל הבעיות לאורך הדרך.

בנתיב זה, איננו עוסקים באמונות, דוגמות ודוקטרינות יותר מאשר פסיכולוג רגיל שעובד עם מטופליו. כל דעה כפויה, בין אם נכונה או מוטעית, היא מכשול לביטוי עצמי. אבל בנתיב זה ובעזרת הדרכה מסוימת זו, אנו עוסקים במציאות של המרכז הרוחני הפנימי. כשהוא משוחרר, לא יכולה להיות כל שאלה של דבקות בתיאוריות או באמונות. אלוהים הופך לחוויה אישית שעומדת מעבר לחובת ההוכחה ואינה נזקקת לה. ניתן לחוות מציאות זו רק אם מסירים את כל מה שעומד בדרכה. כפי שאתם יודעים כה טוב, התפיסות המוטעות האישיות, הבלבול והמסקנות המוטעות שלכם מוחקים מציאות זו. בסופו של דבר, כל סבל ואומללות הם תוצאה של בורות ואי הבנה. כל בעיה פנימית שאתם חושפים היא תמיד עיוות של מציאות גבוהה יותר. כשאתם נשלטים על ידי עיוותים כאלה של המציאות המיידית, הנגישה שלכם, אין לכם כל אפשרות לתפוס את ההתרחבות של המציאות המוגבלת שלכם בפרספקטיבה רחבה. אבל המציאות הרוחנית שמתגלה תמיד רק כחוויה אישית בפנים, אינה סותרת את המציאות המיידית אם חודרים לזו האחרונה באופן מעמיק. לצורך חזירה מעמיקה שכזו, יש לבדוק את העמדות, ההשקפות והמושגים האישיים שלכם ולחזור ולנסח אותם. יש לחקור את התגובות האוטומטיות, הלא מודעות שלכם באשר למשמעות של התפיסות שבבסיסן כך שתוכלו להעלות אותן אל פני השטח ולהעריך אותן. באמצעות תהליך זה תבינו עד כמה אתם לכודים עדיין בחוסר-מציאות. הבנה זו תקרב אתכם יותר ויותר למציאות במובנה הרחב ביותר האפשרי.

קעת הייתי רוצה לדון באחת הסיבות העיקריות לבלבול הפנימי ולמאבקים המתקיימים בתוך הנפש. דנו בנושא חשוב ביותר זה לפנים, אך ברצוי לתקוף אותו שוב באופן ישיר יותר.

אחד מהמאבקים הפנימיים חסרי הערך באופן טראגי הוא המלחמה בין העצמי הנמוך לבין המצפון הכפוי. לעתים כה קרובות, ביטוי או מונח שמשמשים בהם בלי להבין באמת את משמעותם העמוקה מאבדים לבסוף את השפעתם והאדם משתמש בהם כתוכי שחוזר על מילה. שימוש מכני זה הוא מזיק. יש לו השפעה הפוכה בדיוק ממה שאנו שואפים להשיג – הבנה עצמאית, חשיבה יצירתית. לכן לעתים אנו צריכים לחזור ולהגדיר את המונח, לרענן אותו, לא רק כדי להימנע מבלבול אלא גם כדי לחזק את ההשפעה של הגישה וההבנה שלנו. לכן בואו נגדיר בקצרה שוב למה אנו מתכוונים במונח העצמי הנמוך.

העצמי הנמוך אינו רק אותו חלק בטבע האנושי שבו שוכנים טעויות ופגמי אופי. הוא כולל גם משהו מעודן יותר וניתן פחות להגדרה. הדרך הטובה ביותר לתאר זאת היא כאקלים רגשי של אגוצנטריות. בלי קשר לכוונות טובות, פעולות לא אנוכיות, עמדות מתחשבות, עולם פנימי זה של אגוצנטריות ממשיך להתקיים. ככל שהכוונות הטובות חזקות יותר, כך קשה יותר למצוא, להכיר ולקבל את קיומה של השליליות המתמדת. ככל שהאגוצנטריות הילדותית, החד-צדדית מוסתרת באשמה ובבושה, כך היא פחות יכולה לצמוח מתוך החד-צדדיות הזו. עליכם להפוך מודעים בחריפות לדאגה העצמית הלא הגיונית לעתים קרובות עד כדי ביטול של כל דבר אחר. באזור זה של הווייתכם אתם שואפים לשליטה מוחלטת. אינכם רוצים לדעת על הצרכים של אחרים שאותם אתם מפרים בכל מחיר, כך שמשאלה או סיפוק פעוטים שלכם גוברים על נושאים חשובים יותר עבור אנשים אחרים. אמת, אינכם פועלים כך לעיתים קרובות, אך במשאלות ובמטרות החצי-מודעות שלכם אתם אכן מגיבים מתוך עצמי נמוך זה.

הבעיה היא הרבה פחות עצם קיומו של העצמי הנמוך מאשר הטבע של גישתכם כלפיו. הבושה והאשמה שלכם הן תוצאה של אחת מאותן אי הבנות שהזכרתי שמונעות צמיחה והתפתחות. אי ההבנה נובעת מהרעיון שאתם, מכל האנשים, הייתם צריכים באמת להתגבר כבר על העצמי הנמוך, ושום אנוכיות ודאגה עצמית ילדותית וחסרת היגיון שכזו לא צריכה להתקיים בכם. לכן אתם פותחים במערכה משוכללת של רמייה עצמית והעמדת פנים שמובילה אתכם למעגלי קסמים וקונפליקטים פנימיים

שהורסים את אושרכם וכבודכם העצמי. אנשים מעטים בלבד משלימים עם קיומו של העצמי הנמוך שלהם. הם עשויים להשלים אתו באופן תיאורטי, אך אינם משלימים עם הצורך לקחת אחריות של ממש על היבטים מסוימים שלו בתוך עצמם. ועם זאת, רק כך ניתן בהדרגה לצמוח ממנו. על ידי הכחשת קיומו, אתם מתעלמים מביטויי; כיצד הוא מתבטא באופן עקיף ברגשות מעורפלים, שמכוסים מייד ונדחפים מחוץ לטווח הראייה. כיצד תוכלו להתגבר על משהו אם אינכם מודעים באופן מלא לביטויי הספציפיים? בוודאי שלא באמצעות ידע תיאורטי כללי על קיומו!

בגלל הבושה והאשמה שלכם ביחס לעצמי הנמוך והסתרתו כתוצאה מכך, אתם עושים הכול כדי להזין את המשכיותו עם תוצאות איומות על אישיותכם; אתם מונעים את הדבר שאותו אתם הכי רוצים: לצמוח ממנו. יתרה מכך, בגלל הרמייה העצמית, בלבול נוסף נכנס פנימה. כיוון שכל זה הוא תהליך לא מודע, שהבחנה והיגיון אינם יכולים להיכנס לתוכו, יחד עם החשיבות העצמית והדחפים ההרסניים אתם מסתירים גם חלק מהדחפים הכי יצירתיים ובונים שטבועים בכם – מתוך אי הבנה טהורה. דחפים ואינסטינקטים שהינם פרודוקטיביים ומעניקי חיים באופן פוטנציאלי, אם אינם מורשים לצמוח לאורה של מודעות, נותרים מנועים ובצורתם הנוכחית הנם למעשה הרסניים. הם היו יכולים לצמוח למשהו יפה, אך אינם מורשים להתפתח בגלל שאינכם מודעים לעובדה שצורתם הנוכחית אינה צורתם הסופית. אתם מסיקים אז שהם מוכרחים לפיכך להיות מגורשים על ידי הדחקה.

כעת בואו ונסכם כדי להפוך תהליך זה לברור יותר. ההדחקה של העצמי הנמוך נחלקת לשלוש קטגוריות: (1) הדחקה של העצמי הנמוך הממשי על ביטויי המובחנים והקיצוניים ועל נטיות האופי שלו, כמו גם ההדחקה של האקלים הכללי הסמוי של אגוצנטריות ועיסוק בעצמי עד כדי ביטול של כל שיקולים אחרים; (2) הדחקה של היבטים ונטיות יצירתיים ובונים; (3) הדחקה של אינסטינקטים שהינם עדיין לא פרודוקטיביים ומרוכזים-בעצמם במצבם הלא בשל, אבל מיועדים מטבעם להפוך ליצירתיים ובונים אם תינתן להם ההזדמנות לצמוח.

חשוב לעשות את ההבחנה ולהכיר בכך שכל שלושת הקטגוריות של נטיות שליליות פנימיות זקוקות לקבלה ולמודעות, כל אחת מסיבותיה. אז יתגלה לעיתים קרובות שהדבר יקר הערך ביותר שאדם יכול להציע לחיים מעוכב, מוכחש ומוסתר. לכן קיים בכם בלבול רב. אתם מניחים שהבלבול בנוגע לנטיות הממשיות של העצמי הנמוך ייעלם כשאתם מכחישים את קיומן ומעמידים פנים שקיימות בכם כוונות ומשאלות מנוגדות. מתוך בלבול, אתם שוללים מכוה החיים הפוטנציאלי את ההזדמנות לתפקד בדרכו היפה והבריאה. הנטיות הבריאות והלא-בריאות משולבות והאישיות נדחפת לייאוש. כל זה מתרחש בואקום מעורפל, באזור הדמדומים שבין מודעות לאי מודעות.

זו עשויה להיות משימה בעלת ערך לידידיי לחשוב על כל זה במהלך חודשי הקיץ שבהם אין פעילויות של הקבוצה. הדבר עשוי לתת לכם הכנה מצוינת לעבודתנו המשותפת בשנה הבאה, שבה כולנו מקווים להתקדמות נוספת בנתיב זה. שאלו את עצמכם, תחילה, לא מהו הטבע הממשי של העצמי הנמוך שלכם, או מה שאתם מחשיבים ככזה. אלא, התחילו על ידי התבוננות בעמדה שלכם כלפי קיומו. האם אתם מזועזעים בגלל ביטויים מסוימים שלו? האם אתם חסרי סבלנות כלפי עצמכם בגללו? האם אתם מרגישים שהוא היה צריך כבר להיעלם, וכך דוחים את מצבכם כבני אנוש? האם אתם מכחישים גם משהו בעצמכם שיכול היה להיות בונה מאד אם הייתם מתבוננים בו מחדש בלי להיות מושפעים מסטנדרטים שקיבלתם בלי להטיל אי פעם ספק בתקפותם? התחילו להבחין בגילויים הסמויים של העצמי הנמוך בתגובות ובדחפים מסוימים שלכם. הבחינו כיצד אתם נוטים לדחוק אותם הצידה מייד. כעת התבוננו במשאלות ובעמדות שבתגובות חולפות כאלו. העלו אותן החוצה אל האור והתבוננו בהן בשלווה. הבחינו ביחס הקשה, הלא סובלני שלכם כלפי עצמכם בהקשר זה, בקפדנות הנוקשה, הבלתי מתפשרת וההרסנית שחורגת בהרבה מפרופורציה. כל זה הוא עבודה בריאה מקדימה לשלב שיבוא. זהו צד אחד של המאבק.

מהו הצד השני? מושג המצפון מובן באופן מוטעה מאד על ידי האנושות. לפני מספר שנים, הסברתי שלאנשים יש שני סוגי מצפון: אחד שנובע מהעצמי האמיתי, והשני כפוי (superimposed), מוכתב מלמעלה). יהיה מועיל לסקור בקצרה מספר מאפיינים של המצפון הכפוי.

כשאנשים דתיים מדברים על מצפון, הם חושבים על המצפון הפנימי, שמגיע מהמרכז האלוהי של הרוח האנושית. אבל בדרך כלל הם מתעלמים מההבדל הרב שבין המצפון הפנימי והכפוי. בלהיטותם להפוך את האדם ליצור טוב יותר, כוחות החברה כופים על הפרט לעקוב אחר סטנדרטים מוסריים ולציית להם. בגלל לחץ זה מבחוץ המצפון הכפוי מתחזק והמצפון הפנימי, האמיתי הופך מוסתר יותר.

ועם זאת, המצפון הכפוי אינו חיוני כדי למנוע מאדם לבטא בפעולה אינסטינקטים פרימיטיביים הרסניים. עבור אלו שהמצפון הפנימי שלהם אינו מפותח מספיק כדי להגביל אותם מלבצע פעולות הרסניות, עצם הקיום של חוקים חברתיים ישרת את המטרה באותה המידה, או טוב יותר, מאשר המצפון הכפוי. האחרון רק מזיק. כפי שהוסבר קודם, בשלב הראשון של מאבק פנימי זה המצפון הכפוי מסתיר את העצמי הנמוך, במקום להוציא אותו אל האור. לכן הוא מבטל את האפשרות שהעצמי הנמוך יצמח מתוך המצב האינפנטילי. אבל המצפון הכפוי מסתיר גם את כוח החיים הבונה והיצירתי ביותר ואת הדחפים שישחררו את כוח החיים. הוא יצירה מלאכותית ובלתי נחוצה שיוצרת בהדרגה תפיסה מעוותת באופן בלתי מציאותי של האדם כמו גם של האופן שבו הוא מאמין שעליו לנהוג. הוא יוצר הענשה עצמית ומציב כבלים שחוסמים את הביטוי של כל איכות אלוהית המוטבעת בנשמה. הוא בוודאי לעולם לא מונע פשע או פעולות הרסניות. למעשה, הוא גורם להיפך להתרחש. באמצעות הדחקתם והסתרתם, הכוחות שניתן היה להתמודד איתם בקלות על פני השטח של התודעה נובטים ומצטברים ויוצרים מתח ולחץ פנימיים גדולים. לעתים קרובות אתם נדחפים אז לפעולות שאינכם יכולים שלא לבצע, ולו רק בגלל שהשתמשתם זמן רב מדי במצפון הכפוי, במקום לתת לעצמכם את ההזדמנות ליצור לבסוף קשר עם המצפון הפנימי שהנו חלק מהמרכז הרוחני. ודבר אחרון, בכל פעם שאדם מתמרד כנגד חוקים וסטנדרטים של אתיקה ומוסר, הוא עושה כן בגלל המצפון הכפוי הנוקשה שאינו יודע רחמים; שאינו גמיש בדרישותיו ושהנו עיוור בהערכתו. ועם זאת, האדם לעולם אינו מתמרד כנגד המצפון האמיתי, הפנימי.

הבינו, ידידי, שהדבר שעומד ביניכם לבין העצמי האמיתי, הפנימי שלכם אינו רק הטעויות והתפיסות המוטעות שלכם, הדימויים המוטעים, העיוותים והעצמי הנמוך שלכם, אלא גם המצפון הכפוי. זהו האחרון שיוצר כל כך הרבה בלבול ומונע מכם לעתים קרובות להגיע לחופש ולאמת. זהו המצפון הכפוי שגורם לכם לדחות את עצמכם כבני אדם. בין דרישותיו והדרישות של הילד הפרימיטיבי, המרוכז-בעצמו שעדיין שוכן בתוכם, אתם נקרעים לגזרים בסערה שמתחוללת בתוכם. כל עוד קונפליקט זה אינו יוצא אל האור, אינכם יכולים לשלוט בו. לא תוכלו לחלץ את עצמכם משני המצבים הלא מציאותיים הללו. אתם נצמדים למצפון הכפוי מתוך אמונה מוטעית שהוא לבדו יכול למנוע מכם מלפעול על פי האינסטינקטים של העצמי הנמוך שלכם. לכן אתם לא יכולים להגיע לעולם לאמון בריא ובטוח בעצמכם, בגלל שאינכם נותנים לעצמכם את ההזדמנות. כבוד עצמי בריא יכול להגיע רק מהעצמי האמיתי שלכם, ממנו הפרדתם את עצמכם באחד מאותם מעגלי קסמים שהזכרנו לעתים כה קרובות. כל עוד האדם לא מצא את העצמי האמיתי, הוא מוכרח להיצמד למצפון הכפוי, תוך ציות, קונפורמיות, ניסיון לרצות ומעקב עיוור אחריו. בלי לפתח לעולם את הכישורים העצמאיים של חשיבה והבחנה, האדם הופך לחלש ותלותי יותר, מסוגל פחות לעמוד על שתי רגליו הוא.

הפעולה החיצונית עשויה להיות זהה או שונה. אך יש הבדל עצום בין ביטוי בפעולה מתוך שעבוד ופחד – במילים אחרות, הליכה בעקבות המצפון הכפוי – לבין הליכה אחרי קולו של המצפון האמיתי שלכם ברוח של חופש, שנגזרת מתוך המאבק הפנימי שלכם עצמכם, האינטואיציה והחשיבה שלכם, גם אם התוצאה עשויה להיות זהה. אם אתם מתמרדים כנגד המצפון הכפוי, אינכם חופשיים יותר מאשר אם אתם מצייתים לו. אם אתם מצייתים למצפון הכפוי, והתוצאה של החלטה כזו אינה לרוחכם, התוצאה המְכֻלָּה תהיה התמרדות, רחמים עצמיים והאשמת החיים והעולם. אם תצייתי למצפון האמיתי שלכם, תיקחו את כל האחריות על עצמכם ואפילו תוצאה שלילית לא תטיל אתכם לייאוש. במהרה תראו שהתוצאה הנעימה או הבלתי נעימה אינה חשובה כפי שהאמנתם שהיא, בגלל שבכל חלופה יש לכם אפשרות זהה לצמיחה אם פעולותיכם והחלטותיכם נגזרות מתוך עצמכם ומתוך הסטנדרטים שלכם.

המאבק בין המצפון הכפוי לבין הילד הפרימיטיבי, המרוכז-בעצמו וההרסני הוא מאבק טראגי – טראגי רק בגלל חוסר המודעות שלכם לגביו. כיוון שהוא כל כך מיותר.

כמובן, לחינוך יש קשר רב לכך. כשהאנושות תהפוך מודעת לנושאים אלו ותכוון אנשים צעירים לכיוון הנכון, הרבה נזק יימנע. חשוב לדעת, בכל אופן, שלא רק בורות והכוונה גרועה אחראיות למאבק בתוכם, כיוון שאינכם מסובכים במאבק זה בכל היבט של הווייתכם. בכמה אזורים של נפשכם אתם חופשיים למדי ומתפקדים ללא היצמדות לדרישות, סטנדרטים או חוקים כפויים שקיימים הלכה למעשה או שאתם מאמינים בקיומם. חשוב לשים לב שאתם דבקים במצפון הכפוי ואינכם מקבלים את חסרונותיכם או את היבטי העצמי הנמוך שלכם – בין אם אמיתיים או מדומיינים – רק בתחומים שבהם הבעיות הפנימיות האישיות הספציפיות שלכם שולטות. כשתבחנו בעיות אלו לאורו של מאבק מסוים זה, תבינו כיצד הם קשורים זה לזה.

בעיות אישיות וסטיות מגיעות, כפי שאתם יודעים, מפגיעות ותסכולי ילדות – אמיתיים או מדומיינים. כשאינכם מרגישים בטוחים בחיבה ובקבלה של אחד מהורייכם או שניהם יחד, אתם מפתחים הגנה כנגד פגיעה זו, ומנסים מאוחר יותר לתקן אותה. גיליתם שזו אמת שפגיעת ילדות ממשית זו אינה צריכה להעיב על כל חייכם, אבל ההגנה שלכם כנגדה, שבה אתם ממשיכים להשתמש, הורסת עבורכם את האפשרות להגשמה. את כל זה אתם יודעים טוב מאד זה מכבר, לא רק כתיאוריה בלבד, אלא כתגלית אישית. ההורה שביחס אליו האדם מרגיש לא בטוח, ירא או מפחד ממנו, מייצג בדרך כלל את המצפון הכפוי, בגלל שהאדם מנסה באופן כה נואש לזכות בחיבתו. לא רק חוקים חברתיים נכללים במצפון הכפוי של האדם, אלא גם חוקים מיוחדים של המצפון הכפוי של ההורה הנדון. לעתים קרובות ייתכן שאתם רק האמנתם שסטנדרטים אלו מצופים מכם על ידי ההורה הזה. בחקירה זו, האווירה והאקלים הרגשיים הם החשובים, ולא המציאות הממשית.

לא תוכלו להכיר במצפון הכפוי על משמעותו המלאה אלא אם כן תתבוננו בו ביחס לעמדה שהיתה לכם כלפי הורייכם; הרגשות המסוימים, העמדה שלהם כלפיכם, כמו גם הדימויים שנבעו מכך, דפוסי ההתנהגות ומנגנוני ההגנה שפיתחתם. רק באמצעות ראיית התמונה השלמה יוכל המאבק שלכם בין המצפון הכפוי לבין העצמי הנמוך האמיתי ו/או המדומיין, לקבל משמעות חדשה עבורכם ולספק לכם את התובנה הדרושה כדי לפתור את המאבק. הידע הכללי בנוגע לקיומו של מצב פנימי זה לא יוכל לעולם להקל עליו, גם אם תצליחו באמת להתבונן בו. חשוב שתראו אותו ביחס לבעיות האישיות שלכם. המאבק בין העצמי הנמוך לבין המצפון הכפוי שלכם עשוי להיות שונה לגמרי מהמאבק של אדם אחר בהקשר זה, גם אם רבים מהיבטיו וביטוייו עשויים אמנם להיות דומים.

כפי שאמרתי קודם, במאבק זה אתם מתייחסים לעצמכם בנוקשות חסרת רחמים. אתם מטילים על עצמכם חוקי ברזל הדומים לאלו של השליט האכזר ביותר, הרבה מעבר לסטנדרטים הלא הגיוניים שעשויים להיות מוטלים על ידי החברה. הסטנדרטים המוגזמים, העיוורים שלכם גורמים לכך שיהיה זה בלתי אפשרי להגיע למרכז הפנימי שממנו הייתם יכולים להיות ניזונים בעוצמה מתחדשת תמיד. אז תהיה תקווה מציאותית, בניגוד לחשיבה של משאלות לב; צפייה מראש; היכולת לקבל החלטות בוגרות; ביטחון עצמי; היכולת לאהוב ולהיות נאהבים; היכולת לקבל ולתת; היכולת להתייחס באופן הרמוני וליצור חיים מועילים לא רק בכיוון אחד, אלא בכל תחומי החיים החשובים.

רבים מכם מצאו תחושה עמוקה של הגשמה בתחומי חיים מסוימים. אך אתם לא מוגשמים ובודדים בתחומים אחרים. דבר זה מוצדק לעתים קרובות מדי באמצעות האמירה, "בגלל שיש לי את ההגשמה הגדולה הזו, עלי לשלם עליה באובדן האפשרות להגשמה בתחומים אחרים". דבר זה אינו נכון, ידידי. עמוק בפנים, בתוכם, אתם יודעים זאת. אין הכרח שתגשימו את עצמכם בתחום חיים אחד על חשבוננו של תחום אחר. יש מקום לכל סוגי ההגשמה שנשמה הבריאה של אדם שמגיע באמת לעמקי הווייתו – לא רק באופן חלקי, אלא בפתיחת כל הערוצים שהיו חסומים קודם לכן. אף צורה של ביטוי עצמי אינה צריכה לסבול בגלל אותן צורות שכבר שוחררו.

אבל אתם מרגישים, עמוק בפנים, שאינכם ראויים לכל זה. אינכם מטפחים אפילו מושג של עצמכם שבו אתם רואים את עצמכם מוגשמים בכל הכיוונים. ראו כיצד אתם נרתעים מלדמות זאת; כיצד נדמה לכם שאתם מבקשים יותר מדי, למרות דרישת היתר הילדותית שקיימת בכם ברמה אחרת. הדבר מוכיח שבמאבק זה לא הגעתם להשלמה עם עצמכם. משהו בכם אומר "לא" כשאתם מדמים את עצמכם כמוגשמים בכל תחומי החיים. דבר זה נובע מהיחס הנוקשה, הלא סלחני ולא מקבל שלכם כלפי עצמכם, שנובע מחוסר התפייסות עם הילד המרוכז-בעצמו. הוא ממשיך לדרוש דרישות לא הוגנות, איתן אינכם יכולים להתמודד ושאותן אתם דוחקים אל מחוץ לטווח הראייה.

קבלו במלואו את הילד ההרסני, האנוכי והפרימיטיבי על מנת לאפשר לו לגדול. האקלים היחיד שבו הוא יוכל לעשות זאת הוא בהכרה המלאה בכל ביטוייו. האופן שבו תקבלו אותו בלי לאבד תחושת פרופורציה לגבי ה"רוע" שלו יקבע את המידה שבה תהיו מסוגלים לתפוס, לחוות ולקבל את היכולות הגבוהות ביותר שבתוכם. תוכלו להיפטר מתחושת האשמה שלכם ביחס לילד ההרסני רק אם וכאשר תלמדו להתבונן בדחפים שמגיעים ממנו ותכירו בכך שלמרות שצד לא רצוי זה קיים, אינכם צריכים לפעול על פיו. לפחות לא תרמו את עצמכם ביחס למצב ההתפתחות של עצמכם ותעריכו את כל תכתיביו בלי לבטא אותם בפעולה. אז יהיה לכם סיכוי לנצח במאבק טראגי זה. תשחררו את עצמכם מהמצפון המזויף ולכן תהפכו מסוגלים לשמוע את קולו של המצפון האמיתי שלכם.

האם יש שאלות בנוגע לנושא זה?

שאלה: יש לי שאלה שהכנתי מראש, אך נדמה שהיא קשורה בדיוק להרצאה זו. האם זה נכון שאנו מנסים לדחוק את עצמנו לא רק לתבנית של הדימוי העצמי האידיאלי שלנו, אלא אנו מנסים למעשה לחיות גם על פי העצמי האידיאלי של הורינו? האם זה נכון?

תשובה: זה לגמרי נכון. חוסר הביטחון וחוסר האונים של הילד גורמים לו לשאוף נואשות לקבלה מצד הוריו. בעשותו זאת, הוא מאמין שעליו לאמץ את הסטנדרטים של ההורים. כפי שאמרתי קודם, אין זה משנה האם סטנדרטים אלו הם אמנם של ההורים או שהילד רק מאמין בכך. כך שהילד מתחיל תהליך של דבקות מזויפת, מלאכותית, שמבוססת על העמדת פנים בסטנדרטים מסוימים בלי שכנוע פנימי בנכונותם. דבר זה מרחיק אותו מהעצמי האמיתי שלו, שנחלש כתוצאה מכך. הוא מתרעם עוד יותר ומרגיש מרומה כשדרך חיים והוויה זו אינה מביאה את התוצאות המקוות, כפי שבוודאי אינה יכולה להביא. כפי שכולכם יודעים, קיימת אצל כולכם, במידה רבה יותר או פחות, שאיפה לא לוותר על היותכם ילדים, למרות השאיפה הזוהה בעוצמתה לגדול. ההתעקשות להישאר ילד שאחרים-דואגים-לו הופכת את ההיצמדות לסטנדרטים הכפויים ולפיכך למצפון הכפוי להכרחית. בעזרתה, אתם מקווים לרצות, לאלץ ולהכריח, כביכול, את הוריהם או את תחילפי ההורים לתת לכם באיחור את מה שהמצתם. כך אתם מנציחים את התהליך עד אשר ורק אם תכירו בו במלואו, על כל תוצאות הלוואי שלו.

שאלה: האם תוכל לתת לנו דוגמא ספציפית, כפי שעשית לעתים בעבר, של אחד מאותם אינסטינקטים שהנם באמת בונים (קונסטרוקטיביים) אך אנו מתייחסים אליהם כאילו אינם כאלה?

תשובה: אנשים לעתים כה קרובות חוסמים את הערוץ של האינטואיציה שלהם. הם מפחדים ממנה בגלל שמסריה עשויים לסטות מהדרך המקובלת (prescribed). הם שואפים להימנע מעימות ומהצורך להחליט בין שני מקורות הידע. הם מפחדים להסתכן באי הסכמה אם ילכו בעקבות האינטואיציות שלהם. זוהי תופעה נפוצה מאד.

דוגמא נוספת היא האינסטינקט המיני והארוטי, שבטבעו הינו יצירתי ומאחד (unitive) לגמרי אם יקבל את האפשרות לצמוח. רק בצורתו הלא בשלה הוא מרוכז-בעצמו (self-centered). הדגש של החברה על החטא הכרוך בו גורם לעיתים קרובות לאינסטינקט הזה להישאר מרוכז-בעצמו, מוסתר, ואם הוא מקבל בכלל ביטוי – הרי זה באופן ששם-את-עצמו-במרכז, בעוד האדם מרגיש אשם וחוטא – אם כי לעיתים קרובות מאד לא מודע לרגשות כאלה. אם חוקי החברה היו, לכל הפחות, מכוננים ל"רוע" האמיתי, הם היו מדגישים את כל הצורות של התרכזות-בעצמי כהרסניות, ומדגישים את הצורך לצמוח מעבר לנפרדות. באמצעות התנגדות לאינסטינקט יצירתי זה, לא רק שסיפוקו הרגשי נחסם ונפגע, והיכולת להיות בקשר נפגמת עקב כך, אלא התוצאה היא שיתוק של כוח החיים הכללי, על כל השפעותיו המרפאות והמהדשות חיים. דבר זה נכון לא רק לגבי מקרים קיצוניים כגון אלו שבוודאי מוכרים לכולכם. בדרך סמויה זה עשוי להיות נכון גם בנוגע לאנשים הנאורים ביותר, שלעולם לא יחלמו שיש להם עמדות לא מודעות דומות. ההשפעה ההרסנית של גורם זה מתבטאת לעיתים קרובות בהפרעה ביחסים שבין המינים. הפרעה כזו עשויה להיות סמויה ונסתרת כמו התפיסה המוטעית עצמה. היא עשויה ליצור דפוס של הפרעה מתמדת ביחסים; של לא להיות מסוגל לעולם לשמור ולקיים יחסים; או אפילו לעולם לא לבסס יחסים במובנם האמיתי.

בני אדם יכולים להפוך באמת לאנושיים – ולפיכך בסופו של דבר לאלוהיים – אם האדם מקבל את היותו אדם (manhood) והאישה מקבלת את היותה אישה (womanhood). אבל הפרעות פנימיות גורמות תמיד לאנשים להילחם כנגד גבריותם ונשיותם. כל בני האדם בורכו בנטיות גבריות ונשיות כאחד. אצל האדם הבריא, שני היבטים אלה פועלים יחדיו בהרמוניה והופכים את הגבר לגברי יותר ואת האישה לנשית יותר. לא נלחמים כנגד הנטיות של המין הנגדי ולא מנסים לחזק באופן מלאכותי את הנטיות של אותו המין מתוך פחד שלא להיות מה שהאדם הינו. לפיכך, ההשלמה של ההיבטים הגבריים והנשיים הופכת את הגבר ליותר גברי ואת האישה ליותר נשית.

הרבה מאד יכול להיאמר על נושא זה, וייאמר בהמשך. לא נוכל לכסות את כולו כעת. הרשו לי רק לגעת בהיבטים החשובים ביותר של שאלה זו. בהתנגדות לאינסטינקטים טבעיים, האדם (man) מתנגד לעתים כה קרובות לגבריותו (manhood). הוא מפחד מעצמאות בגלל שבכך נדמה לו שהוא מוותר על הפריבילגיה של להיות נאהב, שבטעות הוא מחשיב כנינתת רק לנשים או לילדים. בהילחמו כנגד עצמאות,

הוא נלחם כנגד גבריותו (manhood). אבל בהכחישו את הצורך שלו באהבה, מתוך התפיסה המוטעית שאז לא יהיה גברי (manly), הוא נלחם גם כנגד הזכריות (masculinity) שלו. יתרה מכך, הוא נלחם כנגדה מתוך הפחד המוטעה שכל התוקפנות הגברית והבריאה שלו היא זהה לתוקפנות ולעוינות הלא בריאות שלו – התוצאה של פגיעות מצטברות שאינן אינו יכול להתמודד. כך שלעיתים קרובות הוא מוצא את עצמו במלכודת. התוקפנות הגברית האמיתית, הבריאה, מבולבלת עם העוינות שעליה הוא מרגיש אשם. כך שהוא מרגיש אשם גם על תוקפנות ואנרגיה גברית בריאה. הוא אינו יכול להפריד בין השניים. בו זמנית, הוא מדחיק את הצורך שלו בחיבה ובאהבה, כיוון שהוא מאמין שצורך זה אינו גברי. ובאותו הזמן הוא מסרב לוותר על ההיצמדות שלו לתלות ילדותית, שעשויה לעולם לא להתגלות באופן היצוני אך אף על פי כן היא קיימת. בכל הבלבול הזה שבין רעיונות לא מודעים, הוא חוסם את זיכריותו בצורתה הטבעית והבריאה באמצעות ניסיון לעשות עליה מניפולציה בהתאם לנסיבות. לכן היא לא יכולה לזרום באופן טבעי וספונטאני.

מאבק דומה קיים אצל נשים. כשהילדה מרגישה דחוייה, היא מרגישה פאסיבית וחסרת אונים. הפאסיביות וחסרת האונים, כהיבט של נשיות, נחוזה אז כהשפלה כה רבה עד שהיא נלחמת כנגדה באמצעות איסוף כל תכונותיה הזכריות כנשק כנגד הנשיות, ממנה היא מפחדת ושאותה היא מקשרת עם מצב של חוסר אונים משפיל. היא מרגישה בטעות שלהיפגע ולחוש חוסר אונים כתוצאה מכך זוהי נשיות ולכן נלחמת כנגדה. באותו הזמן, היא מרגישה גם שכל הנשיות היצירתיות, האקטיביות שלה נחשבות לא נשיות על ידי העולם, ומערערות, אולי, על האינטליגנציה, התושייה או האומץ שלה.

(זהו משפט קשה לתרגום, לכן אני מביאה אותו במקורו:

At the same time, she also feels that all her creative, active trends are considered unfeminine by the world, and reflecting, perhaps, on her intelligence or resourcefulness or courage).

היא נלחמת אז גם כנגד נשיות אלו. דבר זה, כמובן, נמצא בתלות הדדית עם הפחד שלה מנשיות אמיתית. במידה שבה היא נלחמת כנגדה ומטפחת נשיות זכריות כנשק כנגד נשיותה, באותה המידה היא עשויה לעיתים קרובות ליצור, באופן מלאכותי, נשיות מזויפת באמצעות הדחיקת הנשיות שמקובל לקרוא להן זכריות. נשיות אלו אינן זכריות יותר מהנשיות של הצורך של הגבר להיות נאהב. האינטליגנציה שלה, האומץ והאקטיביות בתחומים רבים של החיים, העצמאות של הרוח שלה, יכלו להגביר באמת את נשיותה אם היו מורשות להשתלב איתה. אבל רק בגלל שהיא נלחמת בפאסיביות וביכולת לתת מעצמה בשלמות, היא צריכה להדחיק באופן מלאכותי את האקטיביות שלה על מנת ליצור באופן מזויף את הקריקטורה של אישה.

אלו הן דוגמאות טובות בהן תוכלו להשתמש בחיפוש העצמי שלכם ולהרחיב אותן במקרים פרטיים. האם זה עונה על שאלתך?

תשובה: כן, זה עוזר במידה רבה. אני חושב שיהיה בוודאי קשה לענות על שאלתי הבאה. ייתכן שהיא שאלה טיפשית, במובן מסוים, אבל כשאני חושב על הזווית המינית, כשאנשים אינם נשואים ואינם קשורים והם מחפשים יחסים מאושרים, עד כמה היית ממליץ על מתירנות מינית?

תשובה: אינני ממליץ על כך כלל. למה אתה מתכוון במתירנות מינית?

שאלה: אתה מדבר על אינסטינקט המין כעל טבעי ונכון. אבל עד כמה רחוק אתה הולך עם זה?

תשובה: התשובה היחידה, ידידי היקר, שאוכל לתת לך – והיא תתייחס לשאלה זו כמו גם לכל שאלה אחרת בעניין זה – היא שאם אנשים עושים את מה שהם מרגישים בתוך העצמי הפנימי העמוק שלהם כנכון עבורם, בלי להיות מושפעים על ידי המצפון הכפוי, אזי הדבר נכון. ולזה אין בהכרח קשר עם התוצאה המאושרת או האומללה של המצב. אם הם יכולים לגשת אליו בלב שלם, בלי להיות חצויים, לקחת אחריות מלאה על כל התוצאות, במחויבות מלאה ליחסים בכל הרמות שבהן הם מתקיימים, אם אין מוסריות מזויפת שמטשטשת את הנושאים וכך פוגמת במוסריות האמיתית, אז אין בכך כל רע. אין אולי אף נושא אחר שבו כל כך הרבה אחריות-אישית מוסטת אל ה"חוקים", רק בגלל שהאדם מפחד לקחת סיכונים.

העולם הזה היה יכול להיות מקום שונה לגמרי אם יותר אנשים היו עושים את מה שהם עושים בלב שלם, בין אם זה מערכות יחסים, בין אם זה קריאת ספר או הליכה, או השתתפות בשיחה. הפלנטה הזו היא מקום כל כך אומלל בגלל שאנשים נקרעים; הם אינם עושים דבר אחד בלי להיות חצויים בתשומת הלב ובמוטיבציה שלהם. רק לעיתים נדירות יש מחויבות מלאה לדבר כלשהו שאנשים עושים. הם משרתים שניים, שלושה או עשרה אדונים באותו הזמן, אך לא את העצמי האמיתי שלהם עצמם. אנשים רוצים שהכול ייגזר באופן מושלם, מתעקשים לקבל ערבויות כנגד כל הטעויות, למרות שהם יודעים היטב שהדבר אינו אפשרי.

ההשקפה מהמישור שממנו אני מדבר היא כה שונה מזו שלכם עד שהמילים לעיתים קרובות אינן בעלות אותה משמעות, אפילו. כשתעלו את תודעתכם, תגיעו להבנה שונה של מושגים, מונחים וערכים. מנקודת המבט שלנו, מתירנות מינית עשויה להיות פעולה אחת בודדת, על כל הסנקציות של החברה האנושית, אם פעולה זו אינה נובעת ממחויבות מלאה. אם אנו משתמשים במילה זו בכלל, היא בוודאי לעולם לא מתייחסת לכמות, אלא רק לאיכות המושקעת.

כל עוד האנושות ניגשת לכל שאלה, בין אם מהסוג ששאלת או שאלה פוליטית, חברתית, דתית או כזו שמתייחסת לכל פעילות או עמדה אנושית אחרת, מנקודת המבט של חוקים מוכנים מראש שלפיהם דבר אחד הוא נכון ודבר אחר הוא מוטעה, אתם עדיין חיים תחת העול של המצפון הכפוי שאמור להפוך כל דבר לכה קל ופשוט. אתם עדיין קרועים ומשותקים על ידי המאבק בין הילד הפעוט והפרימיטיבי שבתוכם לבין המצפון הכפוי. אם לא הייתם עסוקים במאבק זה, שאלות כאלה לא היו יכולות אפילו להישאל. שאלה כזו היא הביטוי של אותו המצב עצמו שאליו התייחסתי.

אינני רוצה שלא להיות מובן כהלכה. בוודאי שאינני ממליץ על הפקרות. אולי בדרך שונה, העצמי האמיתי עשוי להיות בעל סטנדרטים מחמירים יותר מאשר אלו של המצפון הכפוי. הסטנדרטים של העצמי האמיתי הינם לעתים קרובות קשים יותר לציות בגלל שהם עשויים לדרוש מכם להתייצב כנגד דעת הקהל. אבל ההחמרה עשויה לשכון בכיוון אחר. המצפון האמיתי רגיש מאד לכל סוג של רמייה עצמית. הוא מתנגד באופן חריף לרמייה, כשהאדם מנסה לרמות את החיים, לעתים קרובות תוך שימוש במצפון הכפוי ובחוקים מוכנים-מראש כהגנה מפני מחויבות מלאה.

מי ייתן וחודשי קיץ אלו יהיו זמן פורה, שבמהלכו גידולי השנה שחלפה יוכלו להבשיל ולתת פרי. מי ייתן ותקופה זו תשמש לגיבוש השנה שחלפה ולהשגת ראייה כוללת באשר להיכן אתם עומדים ומה נותר להשיג. השנה שחלפה קירבה אתכם בוודאות למרכז ההווה שלכם. אם תמשיכו בדרך זו, השנה הבאה תקדם אתכם צעד נוסף לקראת האור הפנימי שהיננו המקור של כל החיים.

היו מבורכים, כולכם. קבלו את האהבה והכוח שזורמים אליכם כדי לעזור לכם מצד זה לפתוח את הערוצים. היו מבורכים שוב. היו בשלווה, היו באלוהים.